

СЕЛМА ЛАГЕРЛЮФЪ

Прочути шведска писателка
р. 22.XI. 1858 г.

Нарисува е много книги за възрастни и деца,
илюстрирал е много книги за възрастни и деца.

СВЕТЛАТА НОЩ

Превод от Селма Лагерлюф

БЪШЕ коледа. Всички баба отишли на
черква, осветя баба и аз. Мие не отидохме
съ другите, защото баба беше много стара,
а аз мислях. Когато сеяхме самите, баба
ми каза: „Искаш ли да ти разпоява
една приказка?“

— Искам, мила бабо!

— Слушай, това, което се ти разпоява,
е било преди много, много години. Живял
е един белия човък. Било студено, а ти
нмаваш огън. Родило ми се детенце. За да
не измръзне детето, той тръгнал от къща
на къща да търси огън. — Помогнете ми,
мили хора! — казвал той — мена ми току-
що роди и ми трябва огън за да стопля и
нея и детето. Нощта била тъмна и всички
хора спали. Но никой от никде не му от-
говарял.

Когато той приближил огъня, видял,
да спят въ краката на очаря три големи
кучета. Шом той се приближил, те се су-
бужали и разговаряли широко с уста,
както лаяли, но не се чуло нито един
звук. Човъкът видял, как нестрихана
козицата ми, видял, че огригил нъ забил
блестяв на огнената свътлива и, че ти се
хвърляла срещу него. Той видял, че едно
гъбило го хвърляло за крило, друго — за
отъх го хвърляло и забил нъ не искал
да слуша. Блещи човъкът посрещ-
нал спокойно и не получил ни най-мал-
ка рана.

Тогав той поискал да се доближи до
очаря който седял при огъня. Но огънът
лежал ти било едно до друго, гръб до
гръб, че той не можал да мине. Той се
качил на гръбовец на животини и тръг-
нал по тък. Нито една от огънети не се
пробудила, нито пък ловилина.

Баба разказваше до тук беше преиз-
ясване, но на туй мисю аз и. можах да се
схитря да не ги гитам.

— Бабо, защо не изрвали огънети?
— Ще узнаеш това след малко, казва
баба и продължи:

Когато човъкът наблюдавал огъня, очар-
чарти си подигнал главата. Той бил не-
услужлив. Когато видял, че идва непознат
човък, той гръбнало една дълга, заострена
тогата и в изпълен върху него. Тогата про-
летяла край него, без да го удари.

Когато баба стигна до това мисю, аз
пакъ в попитах: — Бабо, защо тогата не
искала да удари човка? Но баба не ми
отговори, а продължи по-нататък:

Човъкът се приближи до очаря му и

казал: „Драги приятелю, помогни ми, дай
ми малко огън! Женя ми роди преди малко
и аз трябва да запаля огън, за да стопля
нея и малкото.“

Очарът нмалко мелане да му услу-
жи. Току-що искал да му отпине, но раз-
мислил: Този човък не го ухапала кучета,
когато мина по гръбовец на огънети —
не се разбудила и мина тога не иск да го
удари. Поупланил се малко и казал: „Взе-
ми си, колкото ти е нужно.“

Но огънети били съвсем изгорели.
Нмало никакви дърва, само големи купина
желя, а бедния човък нмал ни лопати,
ни мачет, въ които би могъл да носи
горещи изгорели.

Когато очарът видял това, повторил:
„Вземи си колкото ти трябва“ — и се зара-
валял, че човъкът не можел да вземе се
себе си даже и едно изгорели.

Но той се навел, събрал ангелити и
ги турнал въ дрехата си. Ангелити не
опарил ракети му, нито изгорили мантията
му. След това ги понесъл, като че ти би
ли оркан или вълни.

Но тукъ аз пакъ прекъснах разказа:
„Бабо, защо ангелити не искали да изгор-
ят човка?“

— Ще чуеш и това, — казва баба и
продължи:

Очарът, който бил зъл човък,
се зачул, като видял това. Каква може
да бъде тази нощ, през която кучетата
не халети, огънети не се плашат, тогати
не убият и огънети не опаря.

Той попитал бедния човък и го по-
питал: „Каква е тази нощ и защо всички
ища повата жас-орети?“ Човъкът из-
казал: „Не мога да ти кажа това, шом сам
го не видиш!“ — и тръгнал за да може
по-бърже да запаля огън и да стопли же-
нята и детето.

Но очарът сигомислил, че не тряб-
ва да изгубва човка из-чи, докато не се
уви, какво означавало всичко това. И тръгнал
след него.

Очарът видял, че жената и детето
на човка лежали въ една силната пешер,
където нмало нищо друго, освен голеи ка-
мени стени. Очарът попитал: — че това
бедно, немало дете, може би се закрило
въ пешерата, и, казва, че бил зъл чо-
вък, въ него се появила мисълта да по-
мине на детето. Той снел тогата си и
извадил от там една била, мена овна
кожа, която дал на човка.

— Постелте я на детето, за да лежи на
топло, — казал той.

Но въ сщия мигъ очити му се отви-
рили и той видял това, което по-рано
не можал да види, и чул това, което не
можал да чуе.

Той видял, че въ тази нощ се родил
Спасителят на хората — Исус Христос,
че надъ него гръб ина и свята звезда.

Едва тогата шй разбрал, че всички
ища не искали да вършат ало, понеже били
много разгет.

Превод: Свектелюб Чарниъ

ЗВЕЗДАТА

ТОВА било отда-
но и много отда-
но от нашата страна.
Тамъ, където ве-
селити лонии птички
отпалат, кога тжжж
сесен настъпни и за-
капелат листата, кога
студент върват по-
надъ земята.

Тогав студент
осамил, змента по
насъ в тамъ — на югъ
— е пакъ топло и ве-
село, като презъль-
тото. Тамъ пакъ ця-
лата шветя и жо-
то зръбе.

Великът, преди го-
дине, въ та шаст-
лива страна дошла
да прекрати зимата
една малка листо-
вница, която била ро-
дена на север, въ
наша студена стра-
на. Слънцето залъ-
кало на запад, ко-
гато ти пристигнала

КОЛЕДАТА ПЪСЕНЬ

Стапи-нине, господине.

Дошя сме ти добри гости,

Добри гости коледади.

И ти носиш добри вест.

Добри вест, добри дари:

Колко, звезди на небето,

Толкозъ здраве въ тая къща —

На стопани, на стопани,

На децата, на пилецата.

Народна псень

и умерна, кацнала подъ стръхата на една
бедна колаба, за да пренощува. Колабата
бילה край единъ малък градъ, който щъл
блестял от последни огънети лъчи на
зализащото слънце.

Преди да си гутне главната подъ
крылото, за да спи, листошката погледнала
къмъ града, за да му се полюбува. Тогав
ти видяла да върват по правина пати единъ
мжж и една жена, които идли къмъ коли-
бата. И наистина, ти вързли въ нея. Мж-
жът поставя слава на земята и на нея
легнала жената. Та била малка, съ благо и
душно лице, от което, скъпът, излизала
невидима свътлива.

Следъ нея си легнал и мжжът.
Тогав чакъ и малката листошката зас-
пазла подъ стръхата. Слънцето отдавна
залъзало и нощта, хладна и студена, веднага
настъпила. Невече бало ясно и хладни звез-
дички трептали на нощта.

Сладъкъ съмъ спял листошката. Въ
съния си тя пакъ се пренесла на северъ въ
родното си мисю, надъ малкото езеро съ
крябкостивата тръста, която вечернети ти-
хо поплъвала.

Но, извъ полующит, когато всичко би-
ло угинало и листошката се носела на
съмъ въ родното си мисю — тогава на
небето, право надъ бедната колаба, изгряла
чудно-свѣтла звезда. Въ колабата се чул
слабъ гласецъ на новородено младенче.
Листошката се събудила, разтръсна пи-
ратата си, погледнала чудната звезда на не-
бето и следъ това въ колабата. И ето що
видяла актр: на славенното легло седяла
младата жена и въ скутит си държала ед-
но хубаво дете, което грѣло като слънце.
Въ колабата било свѣтло. А ето, че и не-
бето се разворило и ангели въ бѣли нѣти
сидѣли зрѣщи халети нечувано да тога
пѣли:

—Миръ на земята! Хава на този, който
се роди тая нощ!...

Ангелити ти хубаво пѣли, че листо-
шката се изплашила шѣла съ радост и въ
звѣзда змѣно съ тѣхъ надъ главата на ново-
роденото дете. А то сладко се усмихвало и
грѣло.

И шветя се събудили отъ пѣсенята на
ангелити. Отъ радост ти почнали да из-
пускатъ силна нириска, която изпълила
въздъха. Събудили се и другити птички. И
ти змѣли змѣно съ ангелити хвалебната
пѣснь.

И цялото небе трептало отъ тая слад-
ка пѣснь, пѣта отъ ангели и птички шветя
нириси, а чудната звезда грѣела се тѣхъ
свѣтло на небето и сѣдела измъ колабата.
А ето и очарът, който нощувал на-
близо въ полето, се събудил. Ангелити нъ
пѣли:

— Развѣйте се, че се роди Спасителят
на човѣшт.

Тогав ти взели най-хубавити си агнѣта
и ги поимисли на новороденото дете...

Нощта превалела, небето на изтокъ
побѣляло, но звездата се блѣствала и про-
дѣлжавала да блести, когато и слънцето из-
гряло.

Никола Никитовъ